

הגיליון הקודם עסק בשירה ופוליטיקה בישראל. הגיליון הזה מקדיש מדור נרחב לתרגומי שירה לטינו-אמריקנית. אם ניצור לרגע קישור מלאכותי למדי, לאור ההיסטוריה של אמריקה הלטינית - קולוניאליזם והשתחררות ממנו, מורכבות דמוגרפית, אי-יציבות פוליטית, משבר כלכלי ואף שנים של מאבק במשטרים דיקטטוריים, היינו מצפים משירתה של אמריקה הלטינית (ומהספרות הנכתבת בה בכלל) לבטא מחויבות פוליטית, אולי דידקטית, אולי לאומית. אך - בדומה לשירה הנכתבת בישראל - נראה כי אין אלה פני הדברים. (ולא ניכנס כאן לריאליזם הפנטסטי והשפעותיו, לסוריאליזם והשפעותיו ועוד - זאת בשונה לקורה במקומותינו).

תוך כדי עריכת הגיליון הזה, עלה בדעתנו הרומן *בלשי הפרא* (עם עובד 2011, בתרגום משה רון ואדם רון בלומנטל) מאת רוברטו בולניו, אותו בולניו החותם את האנתולוגיה הקטנה של ערן צלגוב ואת המדור (עמ' 40); *בלשי הפרא* הוא מחווה רבת תנופה ודמיון (כמו גם הספר ואולי פארודיה) המכוונת לשירה הלטינו-אמריקנית של המאה העשרים - שירה מורכבת ומרובדת, עשירה ואוניברסליסטית, שמשוה ממנה, כך אנו מקווים, מובא במקבץ הצנוע שכאן. למשל:

הולך רגל | אוקטביו פס | תרגם מספרדית ערן צלגוב

הוא הֶלֶךְ בֵּין הָאֲנָשִׁים
בְּשֹׁדֶרֶת סֶבֶסְטוֹ,
חוֹשֵׁב עַל הַבְּרִים.
הָאָדָם עָצַר אוֹתוֹ.
הוא הֵבִיט מֵעֵלָה:
מֵעַל
לְגִגּוֹת הָאֲפָרִים, כְּסוּף
בֵּינֹת לְצִפְרִים הַחוּמוֹת,
עוֹפֵף לוֹ דָג.
הֶרְמְזוֹר הִתְחַלֵּף לִירוֹק.
וּבְעוֹדוֹ חוֹצֵה אֶת הַכְּבִישׁ שָׁאֵל אֶת עֲצָמוֹ
עַל מֶה חָשַׁב.

תודתנו נתונה למתרגמים רמי סערי, טל ניצן, ערן צלגוב, לאה פרישברג אבגר ומרגלית מתתיהו.

בנוסף לשירים שתורגמו מספרדית, מובאים כאן גם שירים של שני משוררים ישראלים - פיליפ רונאו המתייחס למשורר ניקנור פארה, המתמטיקאי והמשורר הצ'יליאני, שהגדיר עצמו כ"אנטי-משורר"; ירון אביטוב, המתגורר באקוודור, יוצר שיח בין השירה הנכתבת כאן לשירה הנכתבת שם באמצעות המשורר האקוודורי חוליו פאסוס, העוסק בשירתו בישראל וביהדות, וגם בשיריו שלו עצמו.

עוד בגיליון סיפורו של יוסי לב, שגיבורו נקלע לספרייה בכאונס איירס ויוצא בעקבותיו של ספר שבורחם כתב או לא כתב על בתי הכנסת בישראל. מעבר למראה הבורחסיאנית, נוצר מרחב שבו אנשים מבינים זה את שפתו של זה, "חלל וירטואלי, ללא קטגוריות, שהולך ומסתעף עוד ועוד ומקשר בין בני אדם..." אנחנו שובע אחרי הבחירות בישראל, ובשני המשפטים האחרונים רצוננו לחתום את מאמרנו זה.

קריאה נעימה, עמית ישראלי גלעד, מיכאל בסר

תפוחי אדמה

I

בְּרָמוֹת רֶכְסֵי הָאֲנָדִים,
כְּשֶׁהָרוּחַ הֵיטָה אֲדָרֶת, אָרִיג פִּשְׁתָּה חוֹתֵךְ,
שֶׁל סְפוּרִים וּדְמָמוֹת בְּאֲגָדוֹת,
הֵם,

הַתְּפוּדִים,
קוֹסְמֵי הָאֲדָמָה,
הַצְּטִירוֹ וְעֵרוּרֵים בְּהוֹר
שֶׁל פְּרָקֵי זְמַן,
שֶׁל סְבוּבִים כְּמַחֲלוֹת,
וְשִׁמְשׁוֹ מַחְסָה
לְנִיחוּחִים
וְנִטְרָפוֹ בְּאֵפְלָה
אוּ בִימִים שֶׁל אוֹר וְשֶׁל רוּחוֹת חוֹתְכוֹת

II

כְּדֵי לְשַׁרֵּד
הַמְצִיאוֹ תְּפוּחֵי הָאֲדָמָה אֶת עֲצָמָם
בְּפֶרֶץ חֶדֶשׁ שֶׁל עוֹ,
כִּנּוֹ אֶת עֲצָמָם צ'וֹנִיו,
זְכוּ בְּזֵהוּתָם הָאֲצִילִית, הַכְּאוּבָה,
וּלְאַחַר מִכֵּן עָבְרוּ חֲסֵרֵי־יֵשַׁע אֶל הָאוֹר
וְהַתִּיבְשׁוֹ בְּאַחֲרוֹנֵי הַסְּכוּיִים לְשִׁמְשׁוֹ,
וְאֵז, הַיּוֹשְׁבִים שָׁם,
עוֹבְדֵי הָאֲדָמָה,
שִׁמְרוּ אֶתְכֶם, אֲכִלוּ אֶתְכֶם אַחֲרֵי הַקֶּרֶה.
תְּפוּדִים, תְּפוּחֵי אֲדָמָה יְקָרִים בְּהִבְלֵי פֶה קָרִים
מֵעוֹנוֹת קְפוּאוֹת,
וְכֵךְ אֶתֶם הַצִּלְתֶּם אוֹתָם מֵרַעַב אֲכֹרֵי
וְהוֹפְעֵתֶם בְּצוּרוֹתֵיכֶם, צוּרוֹת אֲשֶׁה צוֹהֵלֶת